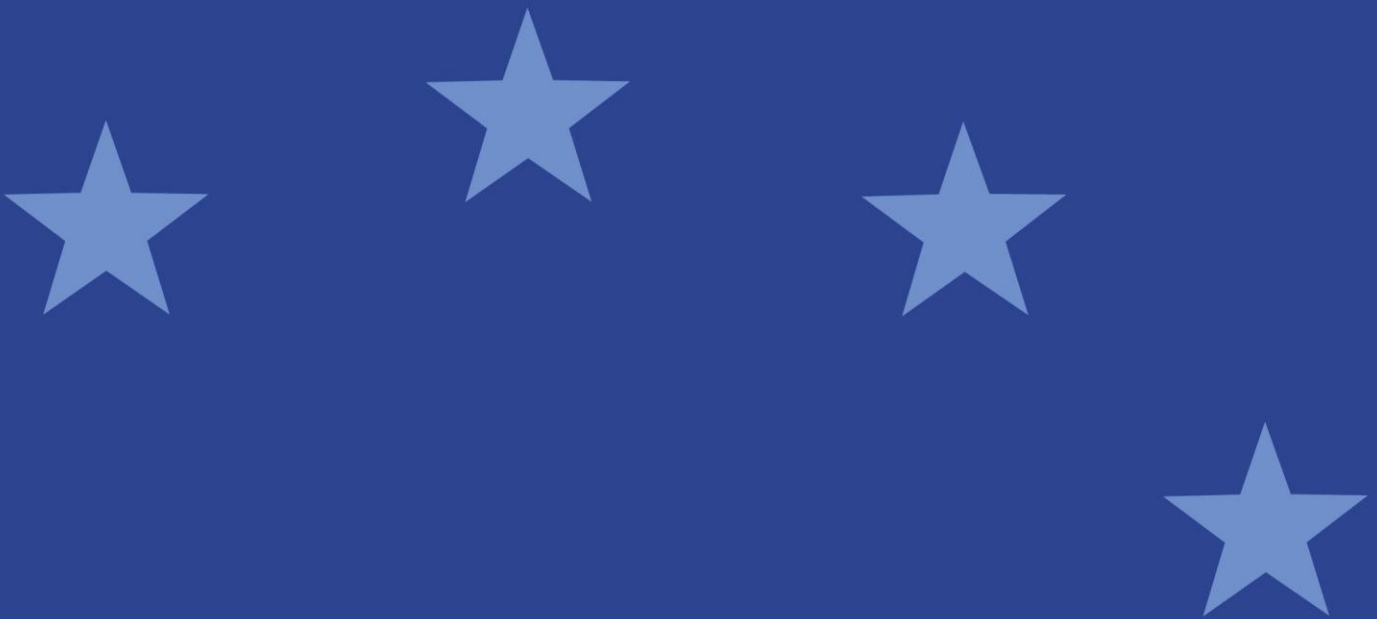

Európai Értékpapír-piaci
Hatóság

Iránymutatások és ajánlások

Iránymutatások és ajánlások az interoperabilitási megállapodások egységes, hatékony és eredményes értékeléséhez

Tartalom

I. Az iránymutatások hatálya	3
II. Cél	3
III. Megfelelési és beszámolási kötelezettségek	3
IV. Iránymutatások és ajánlások az interoperabilitási megállapodások egységes, hatékony és eredményes értékeléséhez	4

I. Az iránymutatások hatálya

Alanyi hatály

1. Ezek az iránymutatások és ajánlások az illetékes hatóságokra vonatkoznak.

Tárgyi hatály

2. Az iránymutatások és ajánlások meghatározzák, hogy az interoperabilitási megállapodás értékelésekor az illetékes hatóságoknak mit kell vizsgálniuk, és ennél fogva azt, hogy a központi szerződő feleknek az interoperabilitási megállapodás mely szempontjaira kell összpontosítaniuk.
3. Az iránymutatások és ajánlások nem vezetnek be a központi szerződő felekre vonatkozóan új, az EMIR-ben vagy a vonatkozó technikai standardokban meghatározottakon túlmutató követelményeket. Meghatározzák azonban, hogy miként kell teljesíteni ezeket a követelményeket ahhoz, hogy megalapozott és megbízható interoperabilitási megállapodások jöjjenek létre.
4. Az iránymutatások és ajánlások középpontjában az interoperabilitási megállapodásokból eredő lehetséges kockázatok állnak, továbbá ismertetik azokat a területeket, amelyekre e kockázatok csökkentése érdekében a központi szerződő feleknek figyelmet kell fordítaniuk, és amelyeket az illetékes hatóságoknak ellenőrizniük kell.

Időbeli hatály

5. Ezek az iránymutatások és ajánlások 10-06-2013-tól/-től alkalmazandók.

II. Cél

6. Az iránymutatások és ajánlások célja az interoperabilitási megállapodások értékelése során alkalmazott standardok következetességének és egységességének javítása.

III. Megfelelési és beszámolási kötelezettségek

Az iránymutatás jogállása

7. Ez a dokumentum általános iránymutatásokat és ajánlásokat, valamint részletes iránymutatásokat és ajánlásokat tartalmaz. Mindkét típusú iránymutatás és ajánlás az EÉPH-

rendelet¹ 16. cikkének megfelelően közzétett iránymutatás és ajánlás. Az EÉPH-rendelet 16. cikkének (3) bekezdése szerint az illetékes hatóságoknak minden erőfeszítést meg kell tenniük azért, hogy megfeleljenek az iránymutatásoknak és ajánlásoknak.

8. Az iránymutatások és ajánlások hatálya alá tartozó, hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságoknak a megfelelés érdekében be kell illeszteniük azokat felügyeleti gyakorlatukba.

Beszámolási követelmények

9. Az iránymutatások és ajánlások hatálya alá tartozó, hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságok az EÉPH általi közzététel napjától számított két hónapon belül kötelesek értesíteni az EÉPH-t vagy arról, hogy betartják-e vagy be kívánják-e tartani ezen iránymutatások és ajánlások rendelkezéseit, vagy arról, hogy mely okok miatt kívánnak eltérni azoktól. Az értesítéseket a következő e-mail címre kell elküldeni: post-trading@esma.europa.eu. Amennyiben e határidőn belül nem érkezik válasz, úgy tekintik, hogy az illetékes hatóság nem felel meg az iránymutatásoknak és ajánlásoknak. Az értesítésekhez használandó sablon az EÉPH weboldalán található.

IV. Iránymutatások és ajánlások az interoperabilitási megállapodások egységes, hatékony és eredményes értékeléséhez

10. Tekintettel a rendelet 51., 52. és 53. cikke szerint az interoperabilitási megállapodás megkötése tekintetében a központi szerződő felekre vonatkozó követelményekre, az EÉPH azt javasolja, hogy az illetékes hatóságok az interoperabilitási megállapodásnak a rendelet 54. cikke szerinti felülvizsgálatakor az alábbi iránymutatásokban és ajánlásokban meghatározott kritériumok alapján értékeljék annak alkalmazását.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 2010. november 24-i 1095/2010/EU rendelete az európai felügyeleti hatóság (Európai Értékpapír-piaci Hatóság) létrehozásáról, a 716/2009/EK határozat módosításáról és a 2009/77/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről.

ELSŐ IRÁNYMUTATÁS ÉS AJÁNLÁS: JOGI KOCKÁZAT

(A 648/2012/EU rendelet 52. cikke (1) bekezdésének a) és b) pontja)

Általános iránymutatás és ajánlás

Az illetékes hatóságnak fel kell mérnie, hogy az interoperabilitási megállapodás pontosan meghatározott, átlátható, érvényes és valamennyi érintett joghatóságon belül végrehajtható-e, valamint hogy a központi szerződő fél létrehozta-e az említett tényezőknél az interoperabilitási megállapodás megkötése előtti és azt követő rendszeres értékelésére szolgáló keretrendszert.

Részletes iránymutatások és ajánlások

a) Dokumentáció

Az 1. általános iránymutatás és ajánlás alkalmazásakor az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük legalább azt, hogy a dokumentáció:

- i. jogilag kötelező erejű formában egyértelműen meghatározza a központi szerződő felek interoperabilitási megállapodás szerinti jogait és kötelezettségeit;
- ii. összhangban áll a központi szerződő fél kockázatcsökkentési eljárásaival;
- iii. létrehozza a dokumentáció rendszeres felülvizsgálatára szolgáló eljárást, amely biztosítja a dokumentáció folyamatos megfelelőségét és meghatározza a központi szerződő felek ezen eljárás szerinti feladatait;
- iv. létrehozza a kockázatkezelési bizottsággal és a klíringtagokkal abban az esetben folytatandó konzultációs eljárást, amikor az interoperabilitási megállapodás megkötése vagy módosítása lényegesen befolyásolja a központi szerződő felet érintő kockázatokat, valamint a klíringtagok abban az esetben történő tájékoztatását célzó eljárást, amikor az interoperabilitási megállapodás megkötése vagy módosítása hatással lehet e tagok működésére;
- v. egyértelműen meghatározza az interoperabilitási megállapodás működésének nyomon követésére és biztosítására szolgáló eljárást és az ezért felelős személyeket;
- vi. egyértelműen meghatározza az interoperabilitási megállapodás nyomán felmerülő viták esetén alkalmazandó vitarendezési eljárásokat;
- vii. egyértelműen meghatározza az interoperabilitási megállapodás megszüntetésének feltételeit és az erre szolgáló eljárást.

b) Jogi elemzés

Az 1. általános iránymutatás és ajánlás alkalmazásakor az illetékes hatóságoknak legalább a következőket kell figyelembe venniük:

- i. A központi szerződő fél nagy bizonyossággal úgy értékelte, hogy az együttműködő központi szerződő felek közötti nettósítási megállapodások érvényesek és végrehajthatók.
- ii. A központi szerződő fél nagy bizonyossággal úgy értékelte, hogy az átutalási megbízások saját rendszereibe történő bevitelének, illetve a visszavonhatatlanságnak időpontjára irányadó szabályait és eljárásait a rendelet 52. cikkének (1) bekezdésével összhangban határozták meg.
- iii. A központi szerződő fél nagy bizonyossággal értékelte az interoperabilitási megállapodásban való részvétele következtében határokon átnyúló jogi problémák lehetőségét, különösen a

nemteljesítési eljárásai és a biztosítékokról szóló megállapodások végrehajthatósága tekintetében.

- iv. A központi szerződő fél nagy bizonyossággal úgy értékelte, hogy az interoperábilis központi szerződő fél nemteljesítésének kezelésére szolgáló eljárásai érvényesek és végrehajthatók.
- v. A központi szerződő fél nagy bizonyossággal meggyőződött az interoperábilis központi szerződő féllel szemben alkalmazandó nemteljesítési szabályok végrehajthatóságáról és interoperabilitási eljárásainak megvalósíthatóságáról.

MÁSODIK IRÁNYMUTATÁS ÉS AJÁNLÁS: NYÍLT ÉS TISZTESSÉGES HOZZÁFÉRÉS

(A 648/2012/EU rendelet 51. cikkének (2) és (3) bekezdése)

Általános iránymutatás és ajánlás

Az illetékes hatóságnak fel kell mérnie, hogy az interoperabilitási megállapodás megkülönböztetésmentes hozzáférést biztosít-e, és hogy az interoperabilitási megállapodás megkötésének megtagadása vagy korlátozása kizárólag kockázati alapon történik-e.

Részletes iránymutatások és ajánlások

a) Dokumentáció

A 2. általános iránymutatás és ajánlás alkalmazásakor az illetékes hatóságoknak legalább a következőket kell figyelembe venniük:

- i. Az interoperabilitási megállapodásra vonatkozó dokumentáció – a kockázatok által kellően indokolt eseteken kívül – nem tartalmaz olyan rendelkezéseket, amelyek korlátozzák vagy akadályozzák az interoperabilitási megállapodás megkötését vagy későbbi kiterjesztését más központi szerződő felekre.
- ii. Az interoperabilitási megállapodásra vonatkozó dokumentáció nem korlátozza indokolatlanul az interoperabilitási megállapodás megszüntetését akkor, ha valamelyik központi szerződő fél megítélése szerint azt kellően indokolt kockázati alapon meg kell szüntetni. Ilyen körülmények esetén az interoperabilitási megállapodás megszüntetése mellett döntő központi szerződő félnek megfelelően meg kell indokolnia az illetékes hatóság számára a megállapodás megszüntetésének okait, és mielőbb értesítenie kell erről a klíringtagokat, a központi szerződő fél által kiszolgált kereskedési platformokat és adott esetben a többi interoperábilis központi szerződő felet.

HARMADIK IRÁNYMUTATÁS ÉS AJÁNLÁS: A KOCKÁZATOK AZONOSÍTÁSA, NYOMON KÖVETÉSE ÉS KEZELÉSE

(A 648/2012/EU rendelet 52. cikke (1) bekezdésének a), b) és c) pontja, valamint 52. cikkének (2) bekezdése)

Általános iránymutatás és ajánlás

Az illetékes hatóságnak fel kell mérnie, hogy a központi szerződő fél életbe léptette-e az interoperabilitási megállapodásból eredő lehetséges kockázatoknak az interoperabilitási megállapodás megkötése előtti és azt követő rendszeres azonosítására, nyomon követésére és kezelésére szolgáló általános keretrendszert.

Részletes iránymutatások és ajánlások

a) Általános politikák, eljárások és rendszerek

A 3. általános iránymutatás és ajánlás alkalmazásakor az illetékes hatóságoknak legalább a következőket kell figyelembe venniük:

- i. Az interoperabilitási megállapodás nem érinti az abban részt vevő központi szerződő félnek a rendelet szerinti követelményeknek és a vonatkozó technikai standardoknak vagy az egyenértékű harmadik országbeli jogszabályoknak való megfelelését. E tekintetben ezeket a követelményeket valamennyi központi szerződő félnek önállóan kell teljesítenie, különösen az előfinanszírozott pénzügyi források és ezen belül a biztosítékok tekintetében.
- ii. A központi szerződő felek megosztják egymással a működésükkel kapcsolatos szükséges információkat, adott esetben igénybe véve a kritikus szolgáltatást nyújtó harmadik feleket, ami lehetővé teszi az egyes központi szerződő felek számára hatékony és rendszeres értékelések végzését és az interoperabilitási megállapodásból eredő lehetséges új vagy megnövekedett kockázatok, kölcsönös függések vagy átglyűrűző hatások azonosítását, nyomon követését és csökkentését.
- iii. Létezik a központi szerződő fél kockázatkezelési keretének a ii. alpontban említett értékelést követő rendszeres felülvizsgálatára szolgáló eljárás.
- iv. Az interoperábilis központi szerződő felek között létezik az interoperabilitási megállapodás módosításainak elfogadására és a viták rendezésére szolgáló eljárás.
- v. Léteznek az alábbiakra szolgáló eljárások:
 - a. az interoperábilis központi szerződő felek tájékoztatása a központi szerződő fél szabályainak módosításáról; és
 - b. az interoperábilis központi szerződő felek közötti megállapodás valamelyik központi szerződő fél működési szabályainak az interoperabilitási megállapodást közvetlenül érintő módosításairól.
- vi. A három vagy több központi szerződő fél között létrejött interoperabilitási megállapodások esetén a központi szerződő fél pontosan meghatározott politikákkal, eljárásokkal és rendszerekkel rendelkezik a kollektív megállapodásokból, valamint az egyes interoperábilis központi szerződő felek jogaiból és kötelezettségeiből eredő kockázatok azonosítására, nyomon követésére, értékelésére és csökkentésére.
- vii. A központi szerződő felek működési eljárásai, feldolgozási kapacitása és kockázatkezelési módszerei mind az interoperábilis kapcsolaton keresztül feldolgozott ügyletek aktuális és előre jelzett maximális mennyisége szempontjából, mind az interoperabilitási megállapodásban részt vevő központi szerződő felek száma szempontjából megfelelően méretezhetőek és megbízhatóak.
- viii. Az interoperábilis központi szerződő felek közötti kommunikációs megállapodások biztosítják a kellő időben történő, megbízható és biztonságos kommunikációt.
- ix. A központi szerződő fél nemteljesítések kezelésére szolgáló eljárásai kialakításuk folytán biztosítják, hogy egy központi szerződő fél valamely klíringtagja általi nemteljesítés ne érintse az interoperábilis központi szerződő felek működését, illetve ne tegye ki azokat további kockázatoknak.

- x. A központi szerződő fél felmérte az interoperabilitási megállapodás nyomán szükséges meghatározott/specifikus nemteljesítés-kezelési eljárások igényét.
- xi. Az interoperabilitási megállapodás bármely interoperábilis központi szerződő fél általi megszüntetésére szolgáló eljárás egyértelmű és átlátható, amelynek köszönhetően a megszüntetés előírászerűen zajlik anélkül, hogy indokolatlanul további kockázatoknak tenné ki az interoperábilis központi szerződő feleket.

b) Prudenciális követelmények

A 3. általános iránymutatás és ajánlás alkalmazásakor az illetékes hatóságoknak legalább a következőket kell figyelembe venniük:

- i. Az interoperabilitási megállapodásból eredő pénzügyi kockázatokat, ezen belül a letétkezelési kockázatokat ugyanolyan következetességgel azonosítják, követik nyomon, értékelik és csökkentik, mint a központi szerződő fél saját klíringtagjai miatti kitétségét.
- ii. A központi szerződő fél megfelelő folyamatokkal, eljárásokkal és kockázati modellekkel, ezen belül stressztesztelési módszerekkel rendelkezik az interoperabilitási megállapodásból eredő pénzügyi kitétségeinek és likviditási igényeinek megbízható előrejelzésére.
- iii. A központi szerződő fél felmérte és összegyűjtötte az interoperabilitási megállapodásból eredő hitel- és likviditási kockázat – többek között rendkívüli, de valószínű piaci feltételek közötti – fedezéséhez szükséges, központi szerződő felek közötti forrásokat, illetve hozzáféréssel rendelkezik azokhoz.
- iv. A központi szerződő fél azonosította a központi szerződő felek közötti biztosíték lehívások és az érintett biztosíték rendelkezésre bocsátása közötti időszakból eredő kockázatokat.
- v. Az interoperábilis központi szerződő felek nem járulhatnak hozzá egymás garanciaalapjaihoz vagy a rendelet 43. cikke szerinti egyéb pénzügyi forrásaihoz.

c) Interoperábilis központi szerződő fél nemteljesítése

A 3. általános iránymutatás és ajánlás alkalmazásakor az illetékes hatóságoknak legalább a következőket kell figyelembe venniük:

- i. A központi szerződő fél fedezetlen hitelvesztésből eredő potenciális kitétsége valamely interoperábilis központi szerződő fél többlépcsős veszteségfedezési rendszerének kimerítésekor.
- ii. Milyen mértékben járulna hozzá a központi szerződő felek közötti kitétségek csökkentéséhez a nemteljesítő központi szerződő fél pozícióinak egy megfelelően teljesítő központi szerződő félhez történő áthelyezése, vagy az interoperábilis központi szerződő fél garanciaalapja, amelynek célja az interoperabilitási megállapodás keretében elszámolt pénzügyi eszközökből eredő kitétség fedezése.
- iii. Annak biztosítása, hogy az interoperabilitási megállapodásból fakadó kockázatokat a rendelet 38. cikkének (2) bekezdésével, valamint a 648/2012/EU rendeletnek a központi szerződő felekre vonatkozó követelményekről szóló szabályozástechnikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről szóló, 2012. december 19-i 153/2013/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet 10. cikkével összhangban a klíringtagok számára közzétégyék.
- iv. Kettőnél több központi szerződő fél részvételével megkötött interoperabilitási megállapodás esetén a kollektív interoperabilitási megállapodásból eredő kockázatok.
- v. Az interoperabilitási megállapodásból eredő, valószínűsíthető likviditási igények például abban az esetben, ha a központi szerződő felek közötti biztosíték lehívást nem teljesítik.

d) Eltérő kockázatkezelési modellek

A 3. általános iránymutatás és ajánlás alkalmazásakor az illetékes hatóságoknak legalább a következőket kell figyelembe venniük:

- i. A központi szerződő fél rendelkezik az interoperábilis központi szerződő felek kockázatkezelési keretrendszere közötti esetleges különbségek rendszeres értékelésére szolgáló eljárással, amelynek során azonosítja az ilyen eltérő modellek vagy kontrollmechanizmusok alkalmazásából eredő lehetséges kockázatokat, ideértve a stresszteszt eredményeinek értékelését és a nemteljesítési eljárások vizsgálatát, valamint rendelkezik az ilyen kockázatok csökkentésére szolgáló szabályokkal.
- ii. Az interoperábilis központi szerződő feleknek rendelkezniük kell kockázatkezelési keretrendszerüknek az i. alpontban említett értékelést követő felülvizsgálatára és a lehetséges intézkedések mérlegelésére szolgáló eljárással, ideértve a kockázatkezelési keretek további közelítését is.

e) Kockázati profil és tagsági feltételek

A 3. általános iránymutatás és ajánlás alkalmazásakor az illetékes hatóságoknak legalább a következőket kell figyelembe venniük:

- i. A központi szerződő fél értékelte az egyes együttműködő központi szerződő felek kockázati profilját, többek között a tagsági politikáikból eredő valamennyi lehetséges kockázatot, hogy meggyőződjön arról, hogy az interoperabilitási megállapodás nem gyengíti a központi szerződő fél átfogó kockázatkezelési keretrendszerét.
- ii. A központi szerződő fél rendelkezik a kölcsönös függésekből eredő, többek között a klíringtagként eljáró vagy az egy vagy több interoperábilis központi szerződő félnek lényeges szolgáltatásokat nyújtó szervezetek vagy szervezetcsoportok által jelentett kockázatok rendszeres nyomon követésére, értékelésére és csökkentésére szolgáló politikákkal, eljárásokkal és rendszerekkel. E tekintetben az egyes központi szerződő felek által meghatározott koncentrációs korlátokat felül kell vizsgálni annak biztosítása érdekében, hogy azok az interoperabilitási megállapodás fényében továbbra is megfelelőek legyenek, különösen akkor, ha a megállapodás fokozza a kölcsönös függésekből eredő kockázatokat.

f) Kitétségek kezelése

A 3. általános iránymutatás és ajánlás alkalmazásakor az illetékes hatóságoknak legalább a következőket kell figyelembe venniük:

- i. A központi szerződő fél meghatározta az interoperabilitási megállapodásból eredő kitétségek kezelésének módját, ideértve a következőket:
 - a. a biztosíték kiszámításának módja a rendelet 41. cikkével, valamint a 648/2012/EU rendeletnek a központi szerződő felekre vonatkozó követelményekről szóló szabályozástechnikai standardok tekintetében történő kiegészítéséről szóló, 2012. december 19-i 153/2013/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet VI. fejezetével összhangban;

- b. egy interoperábilis központi szerződő fél nemteljesítését követően a kitettségek kezelésének módja anélkül, hogy csökkenne a központi szerződő fél saját klíringtagjaival szembeni kötelezettségeinek teljesítésére való képessége;
 - c. a központi szerződő felek közötti biztosítékok meghatározására és cseréjére vonatkozó feltételek. Ide értendő az illetékes hatóságoknak küldött részletes magyarázat a központi szerződő felek közötti kitettségekre alkalmazott kockázatkezelési paraméterek esetleges különbségeiről, amennyiben azok eltérnek a klíringtagok tekintetében alkalmazandóktól.
- ii. A központi szerződő fél kockázatkezelési eszközöket, például a biztosítékokkal vagy garanciaalapokkal kapcsolatos politikákat léptetett életbe, hogy kezelje a központi szerződő fél átfogó kockázatkezelési keretének az interoperabilitási megállapodás nyomán bekövetkező esetleges gyengülését.
 - iii. A központi szerződő fél a klíringtagjai számára átlátható intézkedéseket léptetett életbe az interoperabilitási megállapodásból eredő kitettségek – többek között rendkívüli, de valószerű piaci feltételek közötti – kezelése érdekében.

NEGYEDIK IRÁNYMUTATÁS ÉS AJÁNLÁS: BIZTOSÍTÉK LETÉTI ŐRZÉSE

(A 648/2012/EU rendelet 53. cikkének (3) bekezdése)

Általános iránymutatás és ajánlás

- 1. Az illetékes hatóságnak fel kell mérnie, hogy egy interoperábilis központi szerződő fél által letétbe helyezett biztosíték védve van-e a többi interoperábilis központi szerződő fél nemteljesítésével szemben.

ÖTÖDIK IRÁNYMUTATÁS ÉS AJÁNLÁS: AZ ILLETÉKES HATÓSÁGOK KÖZÖTTI EGYÜTTMŰKÖDÉS

(A 648/2012/EU rendelet 54. cikkének (2) bekezdése)

Általános iránymutatás és ajánlás

1. A rendelet 17. cikkében ismertetett engedélyezési eljárás sérelme nélkül az interoperabilitási megállapodások értékeléséért felelős, illetékes hatóságoknak szorosan együtt kell működniük egymással az értékelési szakaszban. Ennek keretében a folyamat során megosztják egymással az információkat, valamint saját kockázatértékelő jelentéseiket azok véglegesítése és a rendelet 17. cikkében ismertetett eljárással összhangban az érintett kollégiumoknak történő benyújtása előtt. A rendelet 18. cikkében ismertetett kollégiumi eljárások sérelme nélkül az interoperábilis központi szerződő felek felügyeletéért felelős, hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságoknak szorosan együtt kell működniük egymással.
2. Amennyiben az interoperabilitási megállapodás a rendelet 17. cikke szerint engedélyezett központi szerződő fél és a rendelet 25. cikke szerint elismert központi szerződő fél között jön létre, az ezen iránymutatás és ajánlás 1. bekezdésében foglalt rendelkezések tiszteletben tartása érdekében szabályozni kell az illetékes hatóság és az érintett harmadik országbeli hatóság közötti együttműködést. A vonatkozó intézkedések kidolgozását elősegítheti az EÉPH és a harmadik ország hatáskörrel rendelkező hatósága között a rendelet 25. cikkének (7) bekezdése értelmében létrejött együttműködési megállapodás.